

ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚSTAV

TESZT MAGYAR NYELVBŐL ÉS IRODALOMBÓL

TEST Z MAĎARSKÉHO JAZYKA
A LITERATÚRY

Tesztforma: **A**

Azonosító szám: **6254**

Európsky sociálny fond pomáha rozvíjať zamestnanosť podporovaním zamestnateľnosti, obchodného ducha, rovnakých príležitostí a investovaním do ľudských zdrojov.

Az Európai Szociális Alap a foglalkoztathatóság, a kereskedelmi szellem, az esélyegyenlőség támogatásával és a humán erőforrásokba való befektetésekkel segíti elő a foglalkoztatottság fejlesztését.

Європейський соціальний фонд допомагає забезпечувати працездатність населення, поширює робочі місця, ринкову систему, інвестуючи до людського потенціалу.

Tento projekt je spolufinancovaný z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu (ESF).

Ez a tervezet az Európai Szociális Alap (ESZA) anyagi támogatásával valósul meg.

Наведений проект фінансований також з коштів Європейського соціального фонду (ЄСФ).

1. szövegrészlet

„- Amint ott feküdt mozdulatlan, becsukott szemekkel, örökre elnémulva, megsiketülve, megígértük neki anyámmal, mindent jóvá teszünk, amit a szeretője miatt elkövetett. (Mert nagyon szerette azt a Kártony Gábort, miatta keveredett bűnbe.) Azt gondoltuk hát ...

- Mit gyermekek?
- Azt, hogy legyen meg a teljes nyugalma a haló porában. Ne mondhassa senki, hogy adósa maradt: édesanyám a kárt fizeti ki, én meg a vármegyénél szenvedem el helyette azt a félesztendőt.”

01. Mit jelent a szövegrészletben aláhúzott mondat?

- A** Katonának áll.
- B** Fél évre börtönbe vonul.
- C** Fél évig szolgáló lesz a vár uránál.
- D** A vármegye falánál fog koldulni.

02. Az alábbi szavak közül melyik mellett nem a megfelelő mássalhangzó-törvényszerűség leírása szerepel?

- A** *szemekkel* – teljes hasonulás, írásban jelölt
- B** *azt* – részleges hasonulás, zöngésülés
- C** *teljes* – teljes hasonulás, írásban jelöletlen
- D** *maradt* – részleges hasonulás, zöngétlenedés

03. Melyik irodalmi alkotásból származik a fenti szövegrészlet?

- A** A kőszívű ember fiai
- B** Árvácska
- C** Légy jó mindhalálig
- D** Bede Anna tartozása

04. Az alábbiak közül melyik szó bontható fel a következő szóelemekre:

igekötő, igei szótő (igető), kötőhang, képző?

- A** eldöntöm
- B** megemészteni
- C** meghallgatni
- D** bejegyzés

05. Az első fennmaradt magyar versünk az *Ómagyar Mária-siralom*.
Miről szól?

- A** Szűz Mária és Jézus megkereszteléséről
- B** az ósanyáról
- C** a fiát sirató anya fájdalomáról
- D** temetési szertartás pontos leírását tartalmazza

06. Melyik közmondás fejezi ki az alábbi megállapítást?

A magabiztos embert nem tántoríthatja el céljától az ellenség csaholása.

- A** Kis kutya, nagy kutya nem ugat hiába.
- B** Kutyaugatás nem hallatszik az égit.
- C** A kutya ugat, a karaván halad.
- D** Amelyik kutya sokat ugat, az nem harap.

2. versrészlet

„Alszik a tábor, látod-e drága, suhognak az álmok,
horkan a felriadó, megfordul a szűk helyen és már
újra elalszik s fénylik az arca. Csak én ülök ébren ...”

07. Jelöld meg a versrészletben szereplő ébren szó jelentését!

- A** álmából könnyen felriadó
- B** nem az alvás állapotában lévő
- C** izgatott, nyugtalan
- D** álmatlanságban szenvedő

08. Állapítsd meg a versrészletben aláhúzott tagmondatok közti viszonyt!

- A** mellérendelő, kapcsolatos
- B** mellérendelő, következtető
- C** alárendelő, tárgyias
- D** alárendelő, alanyi

09. Kitől származik a fenti versrészlet?

- A** Radnóti Miklós
- B** József Attila
- C** Ady Endre
- D** Babits Mihály

10. Milyen verselési mód és sorfajta jellemzi Petőfi Sándor a *János vitéz* című elbeszélő költeményét? (Segítségül dolgozhatsz a versrészlettel!)

„Kukorica Jancsi fölkapta subáját,

S sebes lépésekkel ment keresni nyáját,

Nagy megszeppenéssel most vette csak észre,

Hogy imitt-amott van egy-kettő belőle.”

- A** ütemhangsúlyos verselés, négyütemű 8-as
- B** ütemhangsúlyos verselés, négyütemű 12-es
- C** időmértékes verselés, disztichon
- D** időmértékes verselés, hexameter

11. Ki küldhette volna az alábbi üdvözetet?

Üdvözetem küldöm innen a csatamezőről. Épp most pirítottunk oda a kutya törökének. Nagy lakomát csapunk, megünnepeljük a győzelmet. De jó is a végvári vitézek élete! Csak szívemnek Júliája, másnak Annája ne hiányozna annyira!

- A** Zrínyi Miklós
- B** Petőfi Sándor
- C** Balassi Bálint
- D** Hunyadi János

12. Melyik két költőnk barátságának kezdetére utal a következő idézet?

*„Ki és mi vagy? hogy így tűzokádó gyanánt
Tenger mélységéből egyszerre bukkansz ki.
Más csak levelenként kapja a borostyánt,
S neked rögtön egész koszorút kell adni.“*

- A** Kölcsey Ferenc és Szemere Pál
- B** Ady Endre és Móricz Zsigmond
- C** József Attila és Juhász Gyula
- D** Petőfi Sándor és Arany János

13. A vagy kötőszó elé bizonyos nyelvtani helyzetekben teszünk, máskor nem teszünk vesszőt. Az alábbi mondatok melyike nem felel meg a helyesírás szabályainak?

- A** A matematikát szereted jobban vagy a fizikát?
- B** Moziba vagy színházba menjünk inkább?
- C** Vagy maradsz, vagy jössz!
- D** Almát vegyek a piacon vagy körtét hozzak?

14. Melyik határozószóban találsz helyesírási hibát?

- A** kijebb
- B** lejjebb
- C** bejjebb
- D** feljebb

3. szövegrészlet

„Mint a kígyó, sziszegve, mászva jött az óriási áradat, elfoglalva a völgyezeteket, aztán a dombokat. Az éjbe betekintve a magasból, az ember nem ismerte föl a piszkos szörnyeteget: azt lehetett volna hinni, hogy az az út...

Egy tenger, mely néhány pillanat alatt megsokszorozta magát dagadásában, mely lopva jött, mint az orgyilkos, és sebesebben, mint az aggodalom. És egyszerre jött minden ponton. Nem lehetett előre kitérni sehol. ...És amint látta az ember a magasból nyitott ablakon, hogy a sötétben fehérülő házak egyre kisebbek, alacsonyabbak lesznek, kétségtelemné vált, hogy az ott alant a víz.

S e házak nemcsak kisebbedtek, egy-egy reccsenés, egy-egy roppanás hallatszék néha, nem jobban a rettentő viharban, mintha diót törnének szét, s akkor mindig végképp eltűnt valamelyik a fehérülő házikók közül, melyeknek ablakainál még talán estefelé szőke gyermekarcok mosolyogtak...

Mily végtelenség telt el, míg megvirradt! És minek is virradt meg? A hajnal nem találta meg többé Szegedet... csak romjait, amint azok apránként egy piszkos tenger iszapjává válnak. A hajnal egy rettenetes drámáról vette le a sötét takarót. Irtóztató volt e meztelen kép.

...A szél még most sem szűnt meg, démoni szilajsággal vagdalta a tenger pofájába az égő gyufagyár iszkeit. Tűz fönt, víz lent...”

(Mikszáth Kálmán: *A legborzasztóbb éj*)

15. Az alábbiak közül melyik fogalmazásfajta jellemzi a fenti szövegrészletet?

- A** élménybeszámoló
- B** leírás
- C** jellemzés
- D** elbeszélés

16. Állapítsd meg a szövegrészlet alábbi szavainak szófaját!

lopva, betekintve, elfoglalva

- A** melléknév
- B** melléknévi igenév
- C** határozói igenév
- D** határozószó

17. Miért írta a szerző, hogy „Irtóztató volt e meztelen kép.”?

- A** a tűz mindent felégetett
- B** a szélvész kicsavarta a fákat, és lerombolta a háztetőket
- C** a sötétben a házak egyre kisebbek, alacsonyabbak lettek
- D** a víz mindent elmosott, romba döntött

18. A szövegrészlet alábbi szóképei közül melyik nem hasonlat?

- A** mászva jött az óriási áradat, elfoglalva a völgyeket, aztán a dombokat
- B** a tenger lopva jött, mint az orgyilkos
- C** a tenger sebesebben jött, mint az aggodalom
- D** mint a kígyó, sziszegve, mászva jött az óriási áradat

19. Állapítsd meg a mondat állítmányát!

Tavasszal a gyümölcs még teljesen éretlen volt.

- A** volt
- B** teljesen éretlen
- C** éretlen volt
- D** teljesen éretlen volt

20. Az alábbi keltezési módok közül melyik nem felel meg a magyar helyesírás szabályainak?

- A** 1981. április 1-én
- B** 1848 tavasza
- C** 1838-as árvíz
- D** 2000. október 5-i

21. Ki nem ismerhette József Attilát?

- A** Kozmutza Flóra
- B** Gyömrői Edit
- C** Szántó Judit
- D** Szendrey Júlia

22. Ki a szerzője az alábbi irodalmi alkotásoknak?

„Egy lócsiszár virágvasárnapja”

„Advent a Hargitán”

„Anyám könnyű álmot ígér”

„Engedjétek hozzám jönni a szavakat”

- A** Sütő András
- B** Kányádi Sándor
- C** Gál Sándor
- D** Tamási Áron

4. szövegrészlet

„A „stressz” jelentése könnyen érthető. Egyetlen szóban kifejezi az életnek a nehézségeit egy bizonytalan világban. Mivel százféle módon halmozódhat föl, és a masszázssterápiától a vitaminokon át a meditációig mindenféle eszközzel próbálnak harcolni ellene, a szó mindennapi fogalommá vált.”

(John Simmons: 100 tudós, Selye János és a stresszelmélet)

23. Keresd ki a fenti szövegrészletből a többszörösen összetett mondatot! Az alábbiak közül melyik ábra illik hozzá?

- A** ①—②←③
- B** ①—②—③
- C** ①—②→③
- D** ①↔②—③

24. Mi a pontos jelentése a szövegrészletben található *meditáció* szónak?

- A** imádság
- B** kikapcsolódás
- C** elmélkedés
- D** pihenés

25. Az alábbiak közül mely költői szóképeket tartalmazza a versrészlet?

„Irigyellek, szánlak, utállak,
Szerencsés koldusasszonya,
Királyi koldusasszonya
A Vágnak.”

(Ady E.: Csak jönne más)

- A** ismétlés, megszemélyesítés, hasonlat, halmozás
- B** ismétlés, megszemélyesítés, oximoron, szinesztézia
- C** ismétlés, halmozás, hasonlat, fokozás
- D** ismétlés, halmozás, oximoron, fokozás

26. Melyik irodalmi műben találkoztal az alábbi szállóigével?

„Vétkesek közt cinkos, aki néma”

- A** Kölcsey Ferenc: Emléklapra
- B** Kölcsey Ferenc: Huszt
- C** Babits Mihály: Húsvét előtt
- D** Babits Mihály: Jónás könyve

27. Az alábbi szócsoportok közül melyik tartalmazza csak a következő mellérendelő összetett mondat kötőszavait?

- A** valamint, hiszen, tudniillik, úgy, viszont
- B** vagyis, is, is-is, ugyanis, hisz
- C** így, eszerint, ennél fogva, ezért, hát
- D** úgy, így, mert, tehát, hát

28. Arany János *Toldi* című művében milyen időrendi sorrendben találkozunk a főhős az egyes szereplőkkel? (megjegyzés: az özvegy nem Toldi anyja)

- A** György, özvegy, Laczfi Endre, Lajos király, cseh vitéz
- B** Laczfi Endre, György, özvegy, Lajos király, cseh vitéz
- C** Laczfi Endre, György, özvegy, cseh vitéz, Lajos király
- D** György, özvegy, Laczfi Endre, cseh vitéz, Lajos király

29. Mit jelent az alliteráció?

- A** a szóvégi hangok ismétlése
- B** a szókezdő hangok ismétlése
- C** hosszabb gondolatsoron kifejtett metafora
- D** hosszabb gondolatsoron kifejtett megszemélyesítés

30. Az alábbi közmondásban melyik a visszaható névmás?

Aki másnak vermet ás, maga esik bele.

- A** bele
- B** másnak
- C** maga
- D** aki

Vége a tesztnek